

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Снежанка Томова Тишева-Господинова, дмн
Ръководител на катедра „Кардиология, пулмология и ендокринология” –
Медицински университет – Плевен

Относно: Дисертационния труд на д-р Аспарух Георгиев Николов „Клинико-имунологична връзка между промените в обмяната еластина и колаген тип IV и съдовите увреждания при болни със захарен диабет тип 2 и артериална хипертония без органични усложнения” за придобиване на образователната и научна степен „Доктор” - научна специалност” Кардиология”- 03.01.47

Темата на дисертационния труд е актуална за съвременния свят, в който живеем, и за днешната ситуация в България характеризираща се с висока честота на Захарния диабет тип 2 (ЗД2) и артериална хипертония (АХ). Анализът на имунологичните маркери, сигнализиращи ранните съдови промени през еластиновия и колагеновия търновър е съвременен подход в оценката на тази патология. Авторът, който добре познава разработената в секция „Биология” на МУ-Плевен” методика я прилага уместно в дисертационния си труд. Дисертационния труд на д-р Николов е посветен на възможността чрез установяване на вероятна корелация между имунологичните показатели на еластиновия и колаген тип IV търновъра от една страна, и микроангиопатията при пациенти със ЗД2 и АХ.

Дисертационният труд е написан на 142 стандартни машинописни страници. Спазени са общоприетите изисквания за подреждане на един дисертационен труд, а именно: въведение, литературен обзор; цел и задачи, материал и методи; резултати от собствените проучвания, обсъждане, изводи, заключение и приноси. Дисертационният труд е онагледен с 15 таблици и 21 фигури. Те спомагат до голяма степен за прегледността на дисертационния труд, а някои от таблиците и фигурите имат и значителна информационна стойност.

Целта е формулирана правилно. Основните задачи са 7 и са добре формулирани.

За постигане на целите на дисертационния труд д-р Николов е използвал клиничен контингент, разпределен в 3 групи - в проучването са включени общо 137-ма души. Счита се, че при разпространената патология, при която се търсят ранните промени, броя на контролите (пациенти без съдови усложнения) е недостатъчен. Приложени са съвременни инструментални и клинични методи, както и такива за статистически анализ.

Подробно са описани методи за изследване на еластина и колагена в.т.ч. и технологично. Това показва много добро познаване на детайлите в тази методология, но засенчва клиничните разсъждения и интерпретации, които би трябвало да са важна част от тази дисертация.

Резултатите от проучванията на д-р Николов са добре онагледени и са прегледни. Представени са в 6 групи в раздел V:

В обсъждането на получените резултати, дисертантът е включил отново факти, които се предполага, че са обсъдени в литературния обзор. Физиологичната обмяна на еластина и колаген тип IV също е обект на обзора, а не на обсъждането на собствените резултати. От т. 2 до 6 на раздел „Обсъждане“ са представени разсъжденията върху собствените резултати, като се обсъждат заключенията, които са резултат от собствените проучвания

Изводите от дисертационния труд са 5 и като цяло отразяват в конспектиран вид проведените проучвания. Личното ми мнение е, че извод 2 би могъл да се направи на основанията установена корелативна връзка между нивата на IgG AЕAbs нивата на компонентите на липидния профил, която в автореферата не е представена. Дали е ускорена кумулацията на липидите в съдовата стена трябва да се установи патоморфологично. Приемам изводи 3 и 4. За извод 5 смятам, че би бил по точен ако приемем, че изследването на анти-AGEs антителата могат да подпомогнат диагностицирането и прогнозирането на тежестта на микроангиопатията при диабет.

Приемам представените приноси № 2, 4, и 5 на д-р Николов за оригинални. Останалите 1,3 и 6 са разработвани и представени в предшестващи дисертационни трудове, които дисертанта би трябвало да познава и имат потвърдителен характер

Книгописът не ми е представен и не мога да му дам оценка .

Представеният автореферат във връзка с дисертационния труд покрива най-съществените данни от труда. Авторефератът представя в синтетичен вид получените резултати, изводите и приносите. Илюстрациите към него са информативни.

Д-р Аспарух Николов покрива количествените критерии посочени от Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет - Плевен. По темата на дисертацията има 7 научни публикации, в 5 от тях е първи автор д-р Николов. 7 съобщения - 4 от съобщенията са изнесени на международни форуми.

В заключение, считам, че дисертационния труд на д-р Аспарух Николов е с правилно избрано заглавие, темата на труда е актуална, а резултатите ще намерят отзвук в клиничната практика и бъдещите диагностични стратегии.

Научната разработка би имала по-голяма клинична тежест, ако е върху по-голям клиничен контингент, какъвто докторанта би могъл да събере в своята клинична практика. Още по-значими биха били изводите ако са основани на по-продължително проследяване, каквото младия колега може да направи във времето. Така характера на доктората би имал по-силен клиничен акцент.

В настоящия дисертационен труд на д-р Аспарух Георгиев Николов демонстрира познания и умения да работи с клиничен материал, да прави научни анализи и заключение. **Считам, че има пълно основание да му бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор“.**

28.03.2014г.
Гр.Плевен

Подпис:
Проф. д-р Сн. Тишева, дмн